

**Powiatowy Urząd Pracy
W Sanoku**

**MONITORING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE SANOCKIM
W 2010 ROKU**

Marzec 2011

SPIS TREŚCI

I. Wstęp	3
1. Cel opracowania	3
2. Podstawa opracowania	3
3. Metodologia opracowania	3
II. Analiza bezrobocia wg zawodów (grup zawodów)	5
III. Analiza ofert pracy wg zawodów (grup zawodów)	20
IV. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych	26
V. Wnioski	32
VI. Aneks statystyczny	35

I. WSTĘP

Cel opracowania.

Wdrożenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych posłuży w szczególności do:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo – kwalifikacyjnej na lokalnych, regionalnych i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo – kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych,
- bieżąca korekta poziomu, struktury, treści kształcenia zawodowego i ustawicznego,
- usprawnienie poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich zatrudnienia,

Podstawa opracowania.

- załącznik nr 2 do sprawozdania MPiPS – 01 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy,
- załącznik nr 3 do sprawozdania MPiPS – 01 „Bezrobotni oraz oferty pracy wg zawodów i specjalności,
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27.04.2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U. z 2010 r. Nr 82, poz. 537),
- ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20.04.2004 r. (Dz.U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późniejszymi zmianami),
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. z 2007 r. Nr 251 poz. 1885)

Metodologia opracowania

W dobie gospodarki rynkowej szczególną uwagę należy poświęcić na dostosowanie systemu kształcenia do zmieniającego się zapotrzebowania pracodawców na kwalifikacje zasobów ludzkich.

Realizowanie tego zamierzenia wymaga zastosowania sprawnego systemu informacyjnego opartego na weryfikacji i analizie bieżących danych dotyczących poziomu i struktury bezrobocia oraz ofert pracy.

W tym celu opracowano w Departamencie Rynku Pracy MPiPS metodologię wyodrębniania zawodów deficytowych i nadwyżkowych. MZDiN jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania się popytu na prace i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno - zawodowym oraz formułowanie na tej podstawie ocen, wniosków i krótkoterminowych prognoz. Dane te stanowią niezbędne informacje dla prawidłowego funkcjonowania systemu szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie, czyli – *stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do PUP w danym zawodzie do średniomiesięcznej rejestracji osób bezrobotnych w tym samym zawodzie i w tym samym*

okresie czasu jest większy od 1,1.

Przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie, czyli – *stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do PUP w danym zawodzie do średniomiesięcznej rejestracji osób bezrobotnych w tym samym zawodzie i w tym samym okresie czasu jest mniejszy od 0,9.*

Natomiast, jeżeli stosunek ten zawiera się w przedziale od 0,9 do 1,1 to zawód należy uważać za **zawód zrównoważony**, czyli wykazuje równowagę na rynku pracy.

Niniejsze opracowanie zawiera analizę skali i struktury bezrobocia w grupach i zawodach oraz popytu na pracę dla poszczególnych zawodów z punktu widzenia zgłaszanych ofert pracy w powiecie sanockim. Bada zawody wykazujące deficytowość lub nadwyżkę pracowników oraz określa kierunki zmian w odniesieniu do zawodów wywierających największy wpływ na rynek pracy.

Celem niniejszej analizy jest ukazanie sytuacji na lokalnym rynku pracy w 2010 roku, a w szczególności jak kształtowało się w II półroczu bezrobocie wśród zawodów, oraz w jakich zawodach pracodawcy najczęściej składali zapotrzebowanie na pracowników.

Analiza niniejsza powstała w oparciu o „Klasyfikację zawodów i specjalności” wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82, poz. 537).

Klasyfikacja jest pięciopoziomowym, hierarchicznie usystematyzowanym zbiorem zawodów i specjalności występujących na rynku pracy. Grupuje poszczególne zawody (specjalności) w coraz bardziej zagregowane grupy oraz ustala ich symbole i nazwy. Struktura klasyfikacji jest wynikiem grupowania zawodów na podstawie podobieństwa klasyfikacji zawodowych wymaganych dla realizacji zadań danego zawodu (specjalności), z uwzględnieniem obydwu aspektów kwalifikacji tj. ich poziomu i specjalizacji.

Analiza ta jest skierowana do samorządu terytorialnego, szkół ponadgimnazjalnych, wyższych uczelni, jednostek szkolących, centrów kształcenia ustawicznego oraz dla wszystkich zajmujących się polityką zatrudnienia.

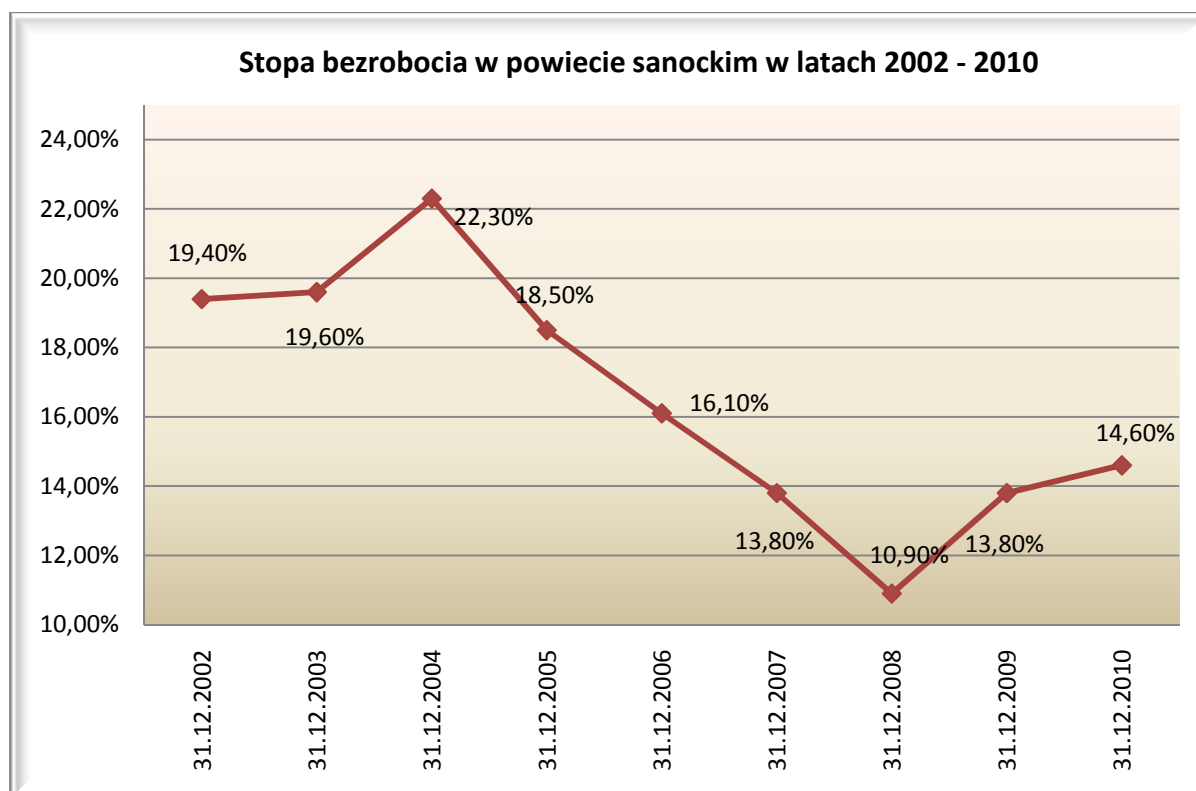
Opracowanie niniejsze przedstawia analizę bezrobocia według zawodów, ofert pracy zgłoszonych, będących w dyspozycji, jak i pozyskanych przez Powiatowy Urząd Pracy, opis zawodów nadwyżkowych i deficytowych, strukturę zawodową absolwentów według poziomu wykształcenia i zawodów.

II. ANALIZA BEZROBOCIA WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

II.1. Ogólne dane dotyczące bezrobocia w powiecie sanockim

Na koniec 2010 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sanoku było zarejestrowane 5394 osoby. Stopa bezrobocia na koniec grudnia wyniosła 14,6%. Sytuacja w powiecie sanockim pod względem stopy bezrobocia w ostatnim roku ponownie się pogorszyła. W porównaniu do stanu na koniec 2009 roku, bezrobocie wzrosło o kolejne 0,8%. W ubiegłym okresie - koniec 2008 roku do końca roku 2009 - również odnotowano wzrost, który wyniósł 2,9% - sytuację tę przedstawia wykres nr 1.

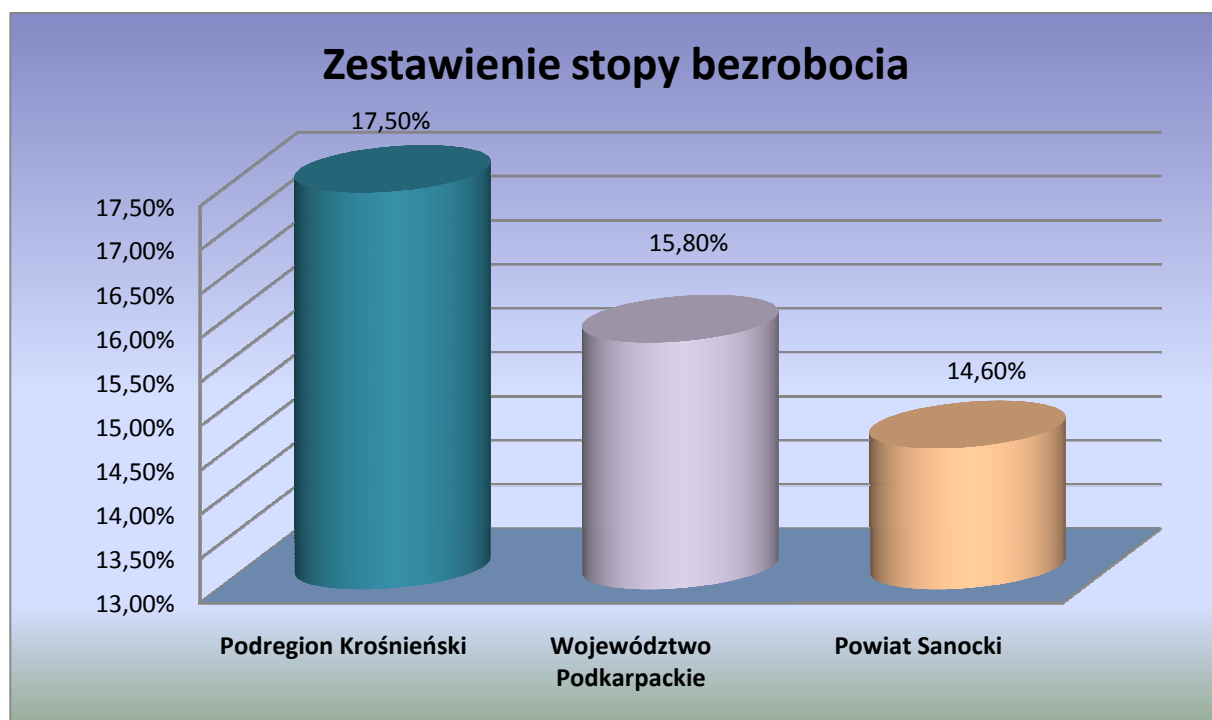
Wykres Nr 1

Należy zaznaczyć, że wzrost stopy bezrobocia w roku 2010 w Powiecie Sanockim jest nieco wyższy od wzrostu ogólnokrajowego (Polska 0,4% - Powiat Sanocki 0,8%).

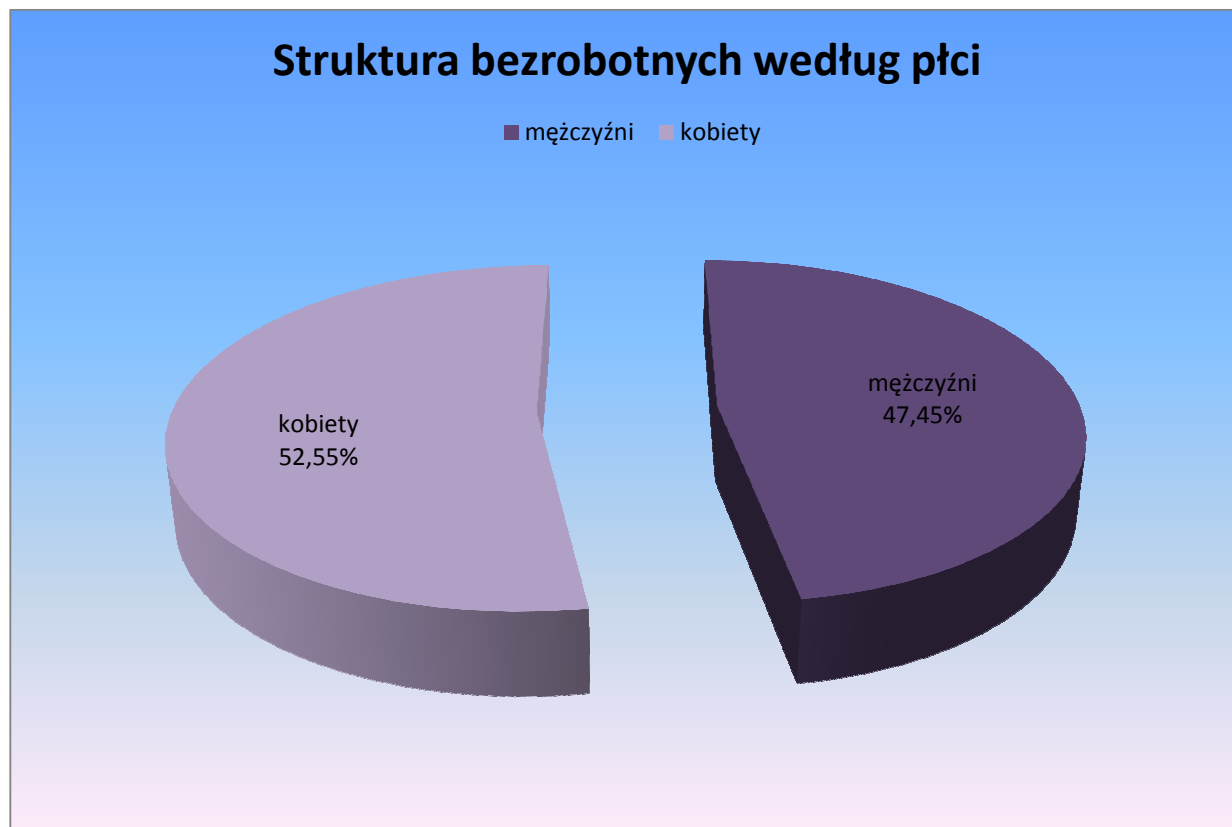
Również w stosunku do podregionu krośnieńskiego i całego województwa podkarpackiego wzrost stopy bezrobocia jest wyższy, jednak w liczbach bezwzględnych stopa bezrobocia w Powiecie Sanockim jest ciągle znacznie niższa (podregion krośnieński – 17, 5%, województwo podkarpackie - 15, 8%), graficznie powyższe dane przedstawia wykres nr 2.

Wykres Nr 2

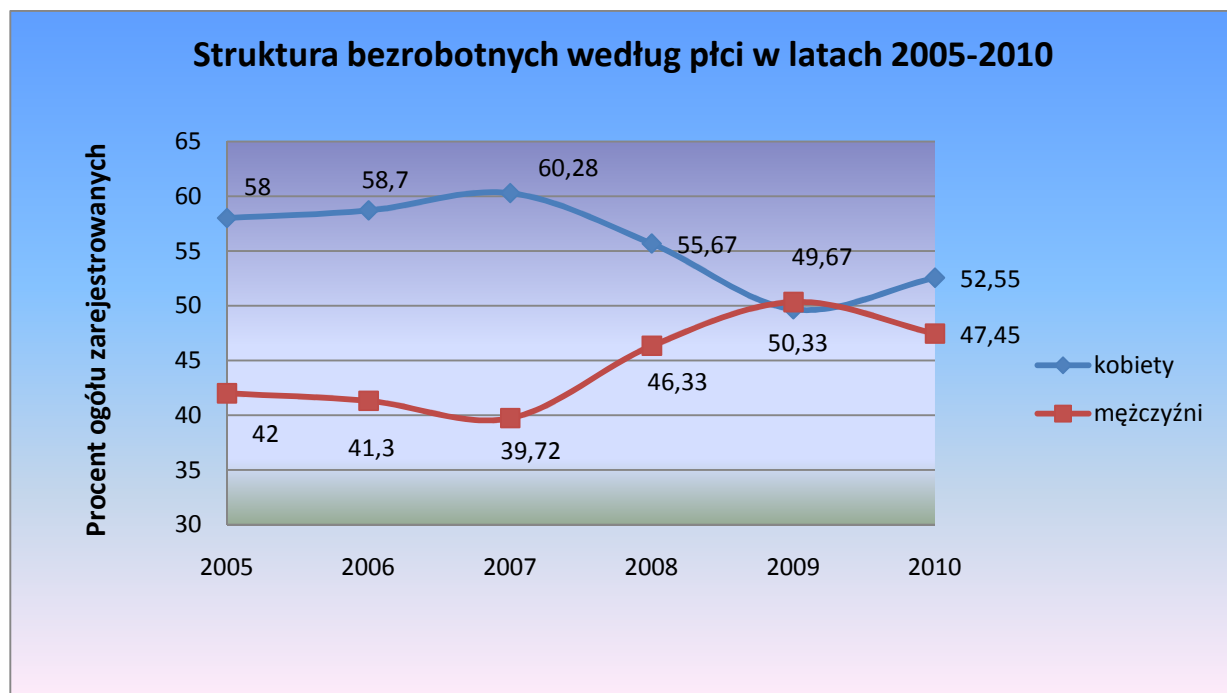
W ewidencji osób bezrobotnych na koniec 2010 roku, wśród ogółu zarejestrowanych było 2835 kobiet, co stanowiło 52,55% wszystkich bezrobotnych i jest to wzrost w stosunku do roku 2009 o 2,88%. Graficznie sytuację tę przedstawia wykres nr 3.

Wykres Nr 3

Należy tutaj również zauważyć, że rok 2010 to rok, w którym odnotowujemy wzrost procentowego udziału kobiet w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych, w porównaniu z latami ubiegłymi, kiedy to następował spadek ich udziału w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych, co obrazuje wykres nr 4.

Wykres Nr 4

II.2. Bezrobotni według zawodów

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania, struktura klasyfikacji obejmuje: 10 grup wielkich, 43 grupy duże (jako wewnętrzny podział grup wielkich), 132 grupy średnie (jako wewnętrzny podział grup dużych), 444 grupy elementarne (jako wewnętrzny podział grup średnich), przy czym grupy elementarne obejmują 2360 zawodów i specjalności. Klasyfikacja ta służy ujednoliceniu nazewnictwa zawodów i specjalności występujących na rynku pracy oraz racjonalnemu planowaniu obsługi rynku pracy i określaniu jego struktury zawodowej. Stosowana jest w zakresie: pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego, gromadzenia danych do określania polityki zatrudnienia i kształcenia ustawicznego, prowadzenia badań, analiz, prognoz i innych opracowań dotyczących rynku pracy.

Strukturę grup wielkich klasyfikacji w powiązaniu z poziomami klasyfikacji przedstawia tabela 1.

Tabela Nr 1

Lp.	Nazwa grupy wielkiej	Liczba grup w ramach grupy wielkiej			Liczba zawodów i specjalności	Poziom kwalifikacji
		dużych	średnich	elementarnych		
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	4	11	31	141	3+4
2	Specjaliści	6	30	98	663	4
3	Technicy i inny średni personel	5	20	87	471	3
4	Pracownicy biurowi	4	8	27	68	2+3
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	4	12	39	132	2+3
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	3	9	17	54	2
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	5	14	69	396	2
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	3	14	41	334	2
9	Pracownicy przy pracach prostych	6	11	32	98	1
10	Siły zbrojne	3	3	3	3	1,2+4
RAZEM		43	132	444	2360	

Każdej nazwie zawodu przyporządkowany jest odpowiedni kod w zależności od poziomu kwalifikacji. Kolejne, coraz bardziej szczegółowe podziały na grupy duże, średnie i elementarne dokonywane są na podstawie coraz to większej specjalizacji kwalifikacji, związanej - jak wspomniano wcześniej - z rodzajem wymaganej wiedzy, stosowanych narzędzi i maszyn czy materiałów oraz produkowanych dóbr i usług. Wszystkie pozycje klasyfikacyjne opatrzone zostały symbolem cyfrowym (kodem). Grupy wielkie oznaczono symbolem jednocyfrowym, grupy duże - dwucyfrowym, grupy średnie - trzycyfrowym, a elementarne - czterocyfrowym. Poszczególnym zawodom i specjalnościom przyporządkowano kod sześciocyfrowy.

Analiza bezrobotnych na podstawie wielkich grup klasyfikacji zawodów pokazuje, że największy odsetek w strukturze zarejestrowanych bezrobotnych stanowi grupa siódma tj. „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” podobnie jak w latach 2005-2009. Kolejną jest grupa piąta, czyli „Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy”, którzy również w latach ubiegłych stanowili drugą co do wielkości grupę. Należy tutaj zauważyć, że struktura zarejestrowanych bezrobotnych według grup wielkich zasadniczo nie uległa większej zmianie. Rok 2010 jest rokiem, w którym nastąpił spadek procentowego udziału grupy siódmej, tj. „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” oraz dziewiątej, tj. „Pracownicy przy pracach prostych”. Procentowy udział tej grupy w strukturze zarejestrowanych bezrobotnych wynosił w 2005 roku - 16%, zaś na koniec 2010 roku – 11,6%. Na uwagę zasługuje również fakt spadku procentowego udziału grupy ósmej „Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń”, gdzie

w ostatnich latach zauważalna była tendencja wzrostowa.

Wzrost procentowego udziału w strukturze ogółu zarejestrowanych bezrobotnych dotyczy natomiast grupy piątej, tj. „Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” oraz drugiej, tj. „Specjaliści”.

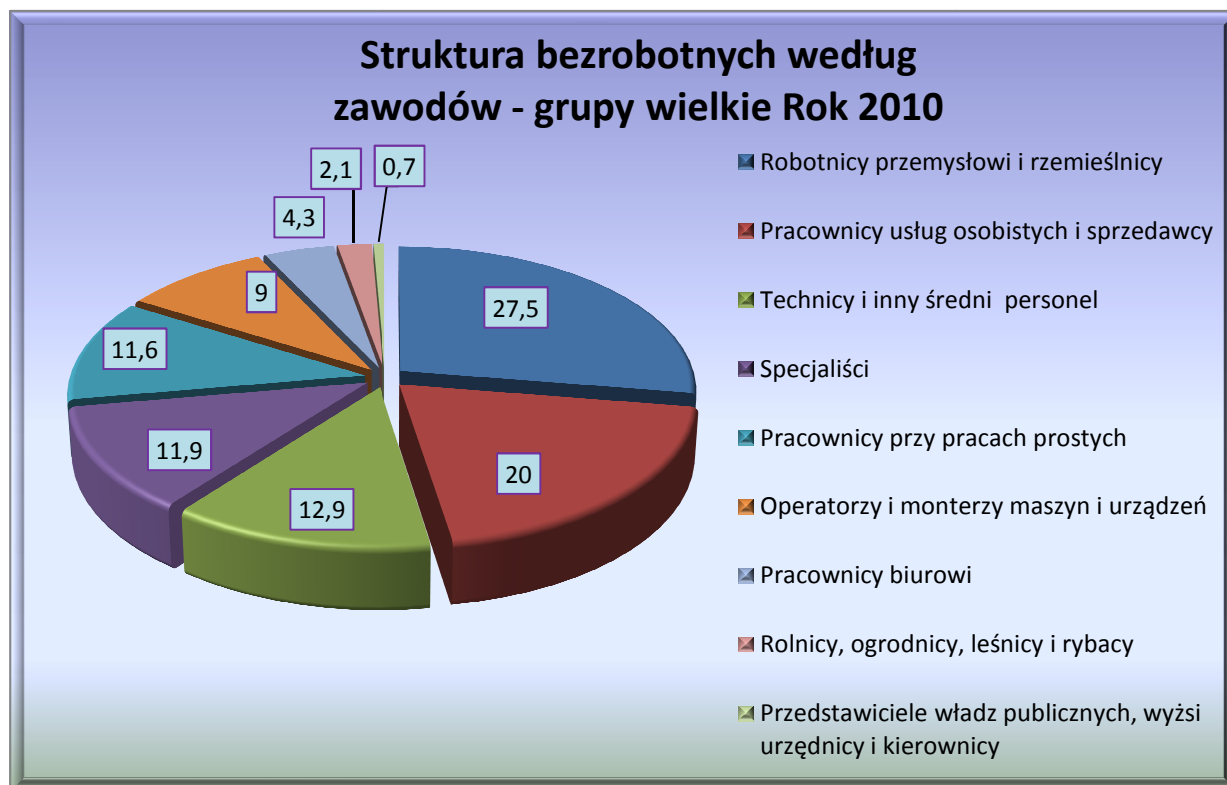
Porównanie w/w danych w latach 2005 – 2010 przedstawia tabela 2, natomiast graficznie wykres nr 5.

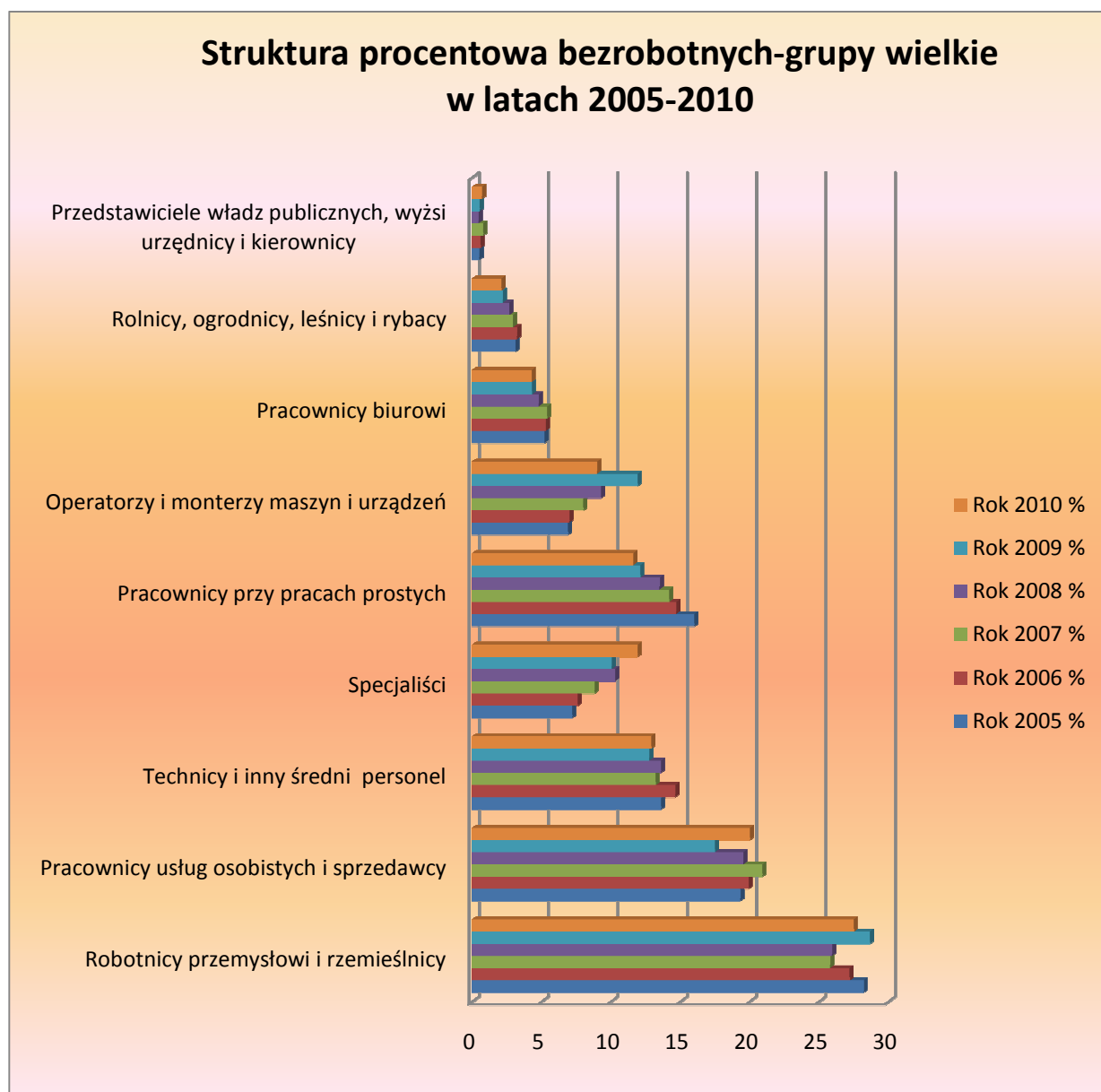
Tabela Nr 2

Lp.	Nazwa grupy wielkiej	2005 %	2006 %	2007 %	2008 %	2009 %	2010 %
1	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	28,2	27,2	25,8	25,9	28,7	27,5
2	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	19,3	19,9	20,9	19,5	17,5	20
3	Technicy i inny średni personel	13,6	14,6	13,2	13,6	12,7	12,9
4	Specjaliści	7,2	7,6	8,8	10,3	10,0	11,9
5	Pracownicy przy pracach prostych	16	14,7	14,2	13,5	12,1	11,6
6	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	6,9	7	8	9,3	11,9	9
7	Pracownicy biurowi	5,2	5,3	5,4	4,8	4,3	4,3
8	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	3,1	3,2	2,9	2,7	2,2	2,1
9	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,5	0,6	0,8	0,5	0,5	0,7

Strukturę zarejestrowanych bezrobotnych według zawodu na koniec 2010 roku w układzie wielkich grup zawodów prezentuje wykres nr 6.

Wykres Nr 5

Powyższy wykres jasno obrazuje, iż na przestrzeni kilku ostatnich lat systematycznie spada procentowy udział bezrobotnych reprezentujący zawody z grupy wielkiej „Pracownicy przy pracach prostych”, a wzrasta z grupy „Specjaliści” i „Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” - co należy uznać za zjawisko negatywne.

Analizując bezrobotnych mieszkańców powiatu sanockiego według zawodów zauważyć należy, że najliczniejszą grupę bezrobotnych - 844 osoby, stanowią osoby bez zawodu tj. 15,64% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, w tym kobiety to 56,51% tej grupy bezrobotnych tj. 477 osób. Należy zauważyć, że w roku 2010 utrzymał się praktycznie na tym samym poziomie procentowy udział bezrobotnych bez zawodu w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych. Natomiast wzrósł procentowy udział kobiet bez zawodu w ogólnej liczbie bezrobotnych bez zawodu o niespełna 5%.

Strukturę bezrobotnych według zawodów przedstawia tabela nr 3. Zestawiono tu zawody, w których zarejestrowanych jest więcej niż 50 osób.

Tabela Nr 3

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	% ogółu	w tym				
				kobiety	absolwenci		powyżej 12 m-cy	
					razem	kobiety	razem	kobiety
1	Bez zawodu	844	15,64	477	143	69	31	21
2	Sprzedawca	473	8,76	412	9	8	205	183
3	Ślusarz	145	2,68	11	5	0	60	7
4	Technik mechanik	108	2	9	12	1	16	2
5	Kucharz	92	1,7	73	0	0	32	27
6	Robotnik budowlany	87	1,61	2	1	0	33	1
7	Krawiec	80	1,48	79	1	1	24	24
8	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	80	1,48	36	0	0	34	16
9	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	74	1,37	40	1	1	30	19
10	Murarz	72	1,33	0	3	0	17	0
11	Sprzątaczką biurowa	66	1,22	65	0	0	37	36
12	Technik prac biurowych	61	1,13	56	3	3	28	25
13	Robotnik placowy	59	1,09	12	0	0	33	10
14	Fryzjer	57	1,05	56	9	8	14	14
15	Technik ekonomista	56	1,03	50	5	3	16	14
16	Stolarz	54	1	8	2	0	21	4
17	Mechanik pojazdów samochodowych	51	0,94	0	9	0	15	0

Podobnie jak w roku ubiegłym zawodów takich jest 17, w których w sumie jest zarejestrowanych 2459 osób, co stanowi 45,58% ogół zarejestrowanych bezrobotnych, natomiast kobiety w tej grupie to 1386 osób, co stanowi 48,88% ogółu zarejestrowanych kobiet.

II.3. Bezrobotni absolwenci

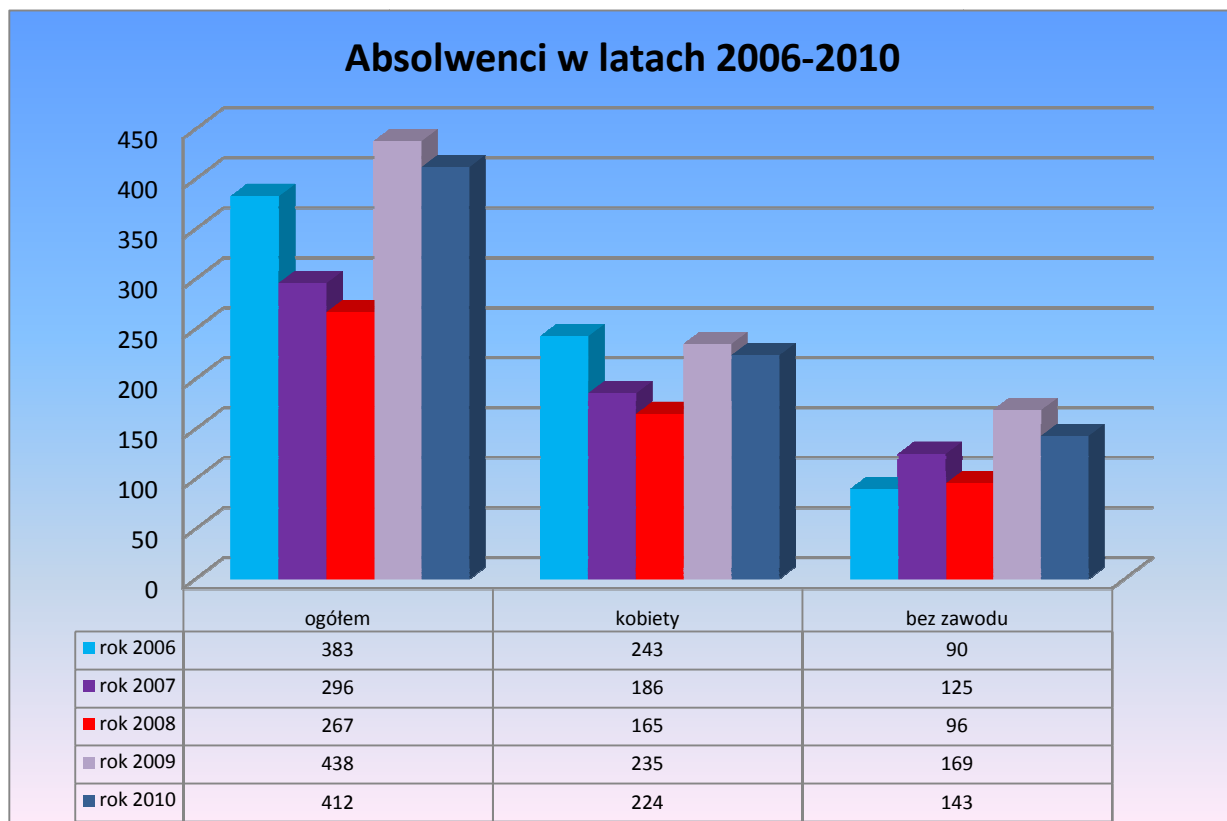
Na koniec 2010 roku zarejestrowanych było 412 absolwentów (osób do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki), w tym 224 kobiety. Grupa ta stanowiła 7,63% ogółu osób bezrobotnych.

Wśród tej populacji najliczniejszą grupę stanowiły osoby bez wyuczonego zawodu, tj. 143 osoby, co stanowi 34,70% ogółu zarejestrowanych absolwentów, (w tym 69 kobiet, tj. 48,25% absolwentek bez wyuczonego zawodu).

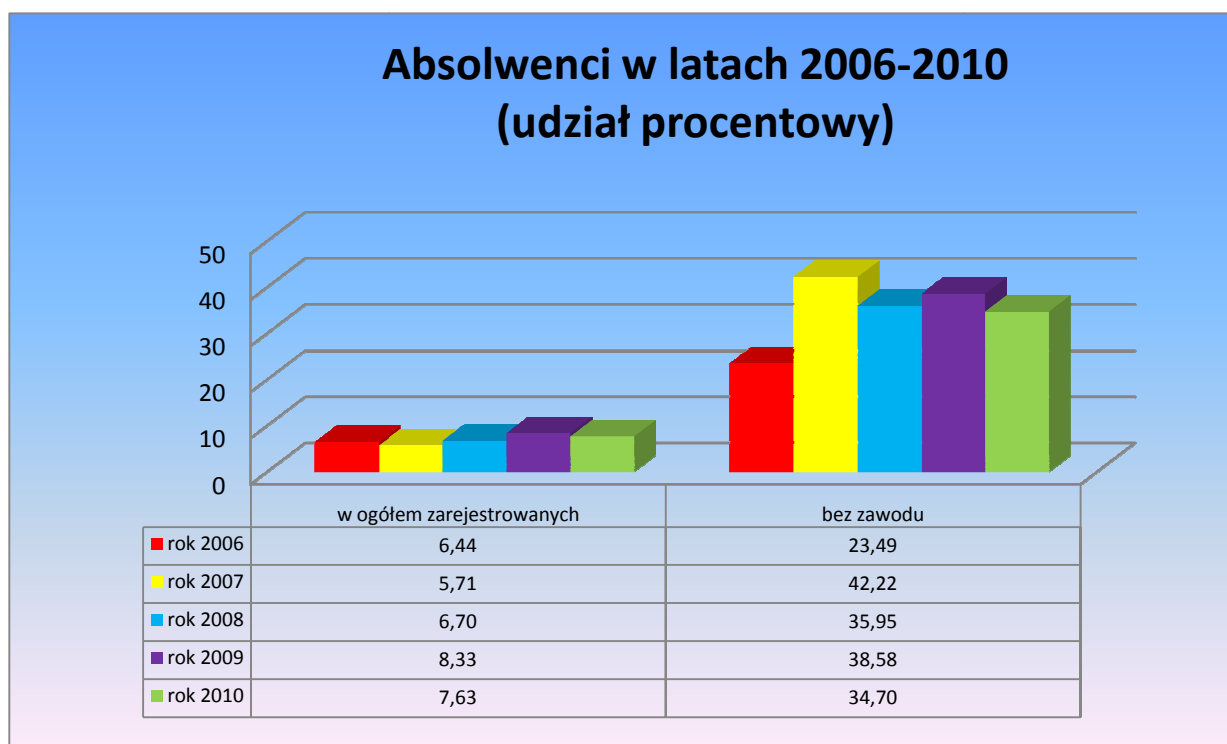
Jak wynika z powyższych danych, po kilku latach wzrostu udziału procentowego

absolwentów w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych, nastąpił nieznaczny spadek owego udziału z 8,33% w roku 2009 do 7,63% w roku 2010. Graficznie w liczbach przedstawia to wykres nr 7, natomiast udział procentowy wykres nr 8.

Wykres Nr 7

Wykres Nr 8

Absolwentów legitymujących się zawodem wyuczonym, w którym zarejestrowanych jest 5 i więcej osób - przedstawia tabela nr 4. Zawodów takich jest 15, w których w sumie jest zarejestrowanych 121 osób, co stanowi 29,36% ogółu zarejestrowanych absolwentów, natomiast kobiety w tej grupie to 71 osób, co stanowi 58,67% grupy.

Tabela Nr 4

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni absolwenci			
		ogółem	% ogółu absolwentów	w tym	
				kobiety	%
1	Bez zawodu	143	34,7	69	48,25
2	Specjalista administracji publicznej	14	3,39	11	78,57
3	Kulturoznawca	13	3,15	9	69,23
4	Technik mechanik	12	2,91	1	8,33
5	Inżynier rolnictwa	10	2,42	7	70
6	Sprzedawca	9	2,18	8	88,88
7	Fryzjer	9	2,18	8	88,88
8	Mechanik pojazdów samochodowych	9	2,18	0	0
9	Pielęgniarka	8	1,94	8	100
10	Filolog - filologia polska	7	1,69	3	42,85
11	Ślusarz	5	1,21	0	0
12	Technik ekonomista	5	1,21	3	60
13	Kucharz małej gastronomii	5	1,21	4	80
14	Technik informatyk	5	1,21	1	20
15	Pozostali specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	5	1,21	3	60
16	Technik usług fryzjerskich	5	1,21	5	100

Liczba zawodów, w których zarejestrowanych było 5–ciu i więcej absolwentów utrzymała się na podobnym poziomie jak w roku ubiegłym, ponieważ w roku 2009 wynosiła 17 zaś na koniec roku 2010 wynosi 16.

II.4. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy

Kolejną dużą grupę osób w rejestrze osób bezrobotnych PUP Sanok stanowią bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy. Ogółem na koniec 2010 roku były zarejestrowane 1502 osoby, co stanowi 27,84% ogółu bezrobotnych, w tym kobiet 848 tj. 56,45% tej grupy. W zestawieniu z latami ubiegłymi wyraźnie widać, iż po stałym spadku procentowego udziału osób zarejestrowanych ponad 12 miesięcy, w roku 2010 nastąpił w tym względzie znaczny wzrost. Graficznie przedstawia to wykres nr 9.

Wykres Nr 9

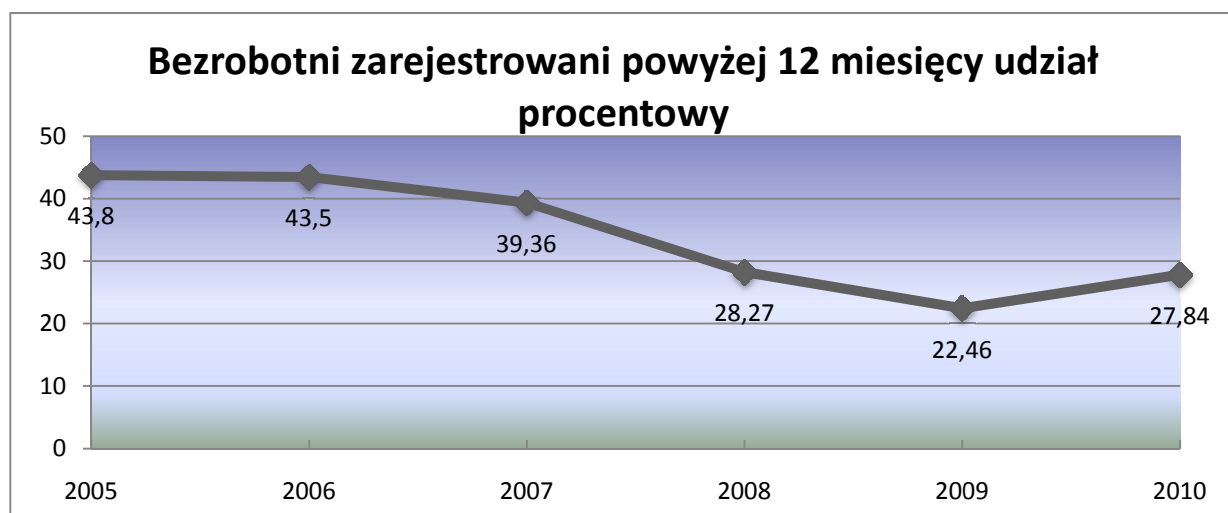

Tabela nr 5 przedstawia zawody, w których zarejestrowanych jest co najmniej 20 osób. Zawodów takich jest 15, w których w sumie jest zarejestrowanych 629 osób, co stanowi 41,87% ogółu zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy, natomiast kobiety w tej grupie to 407 osób, czyli 64,07% tej grupy.

Porównując przytoczone dane z latami poprzednimi należy zauważyć, że liczba zawodów, w których zarejestrowanych jest co najmniej 20 osób malała do roku 2008, kiedy to osiągnęła wynik równy 10. W 2009 roku nastąpił nieznaczny wzrost i liczba zawodów, w których zarejestrowanych jest co najmniej 20 osób wyniosła 11. W roku 2010 odnotowano kolejny wzrost - na koniec roku liczba zawodów, w których zarejestrowanych jest co najmniej 20 osób równa jest 15.

Tabela Nr 5

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni powyżej 12 m-cy			
		Ogółem	% ogółem powyżej 12 m-cy	w tym	
				kobiety	%
1	Sprzedawca	205	13,64	183	89,26
2	Ślusarz	60	3,99	7	11,66
3	Sprzątaczką biurową	37	2,46	36	97,29
4	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	34	2,26	16	47,05
5	Robotnik budowlany	33	2,19	1	3,03
6	Robotnik placowy	33	2,19	10	30,30
7	Kucharz	32	2,13	27	84,37
8	Bez zawodu	31	2,06	21	67,74
9	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	30	1,99	19	63,33
10	Technik prac biurowych	28	1,86	25	89,28
11	Krawiec	24	1,59	24	100
12	Stolarz	21	1,39	4	19,04

13	Tokarz w metalu	21	1,39	5	23,8
14	Szwaczka	20	1,33	20	100
15	Robotnik leśny	20	1,33	9	45

Biorąc pod uwagę wskaźnik długotrwałego bezrobocia, grupą zawodową (wg kodu 2-cyfrowego) o najwyższym wskaźniku jest grupa: „Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach”. W dalszej kolejności występuje siedem dużych grup zawodów charakteryzujących się wskaźnikiem długotrwałego bezrobocia na poziomie 60% - 40%:

- Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych,
- Pomoce domowe i sprzątaczkę,
- Leśnicy i rybacy,
- Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie,
- Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych,
- Sprzedawcy i pokrewni,
- Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki.

Wskaźniki kolejnych dwudziestu dwóch grup zawodów wahają się w przedziale 40–20%. Natomiast wskaźnik długotrwałego bezrobocia poniżej 20% zanotowano w odniesieniu do dziewięciu dużych grup zawodów:

- Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych,
- Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania,
- Średni personel do spraw zdrowia,
- Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych,
- Specjaliści do spraw zdrowia,
- Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury,
- Specjaliści nauczania i wychowania,
- Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych,
- Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni.

Cały ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie przedstawiono w Aneksie statystycznym (załącznik nr 1).

Kolejność w rankingu dużych grup zawodów generujących długotrwałe bezrobocie nie przesądza jednak o realnej sytuacji danego zawodu na lokalnym rynku pracy.

II.5. Napływ bezrobotnych według zawodów w powiecie sanockim w II półroczu 2010 roku

W II półroczu 2010 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sanoku zarejestrowało się

3756 osób, w tym 1782 kobiety (47,44%). Strukturę napływu bezrobotnych według zawodów przedstawia tabela nr 7, gdzie zestawiono zawody, w których zarejestrowanych jest więcej niż 30 osób.

Tabela Nr 7

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	% ogółu	w tym		
				kobiety	absolwenci	
					ogółem	kobiety
1	Bez zawodu	759	20,2	360	233	111
2	Sprzedawca	255	6,78	210	13	11
3	Technik mechanik	101	2,68	5	23	1
4	Ślusarz	74	1,97	1	7	0
5	Robotnik budowlany	54	1,43	1	2	0
6	Kucharz	50	1,33	42	0	0
7	Mechanik pojazdów samochodowych	45	1,19	0	10	0
8	Murarz	44	1,17	0	3	0
9	Technik ekonomista	40	1,06	35	8	6
10	Fryzjer	39	1,03	38	10	9
11	Kierowca samochodu ciężarowego	39	1,03	0	0	0
12	Specjalista administracji publicznej	38	1,01	26	18	13
13	Piekarz	38	1,01	5	4	0
14	Technik budownictwa	37	0,98	7	3	0
15	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	37	0,98	14	0	0
16	Stolarz	36	0,95	6	3	0
17	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	35	0,93	20	2	2
18	Krawiec	34	0,9	33	1	1
19	Technik prac biurowych	31	0,82	30	1	1
20	Konfeksjoner wyrobów gumowych	30	0,79	27	0	0

Zawodów takich jest 20, w których w sumie jest zarejestrowanych 1816 osób, co stanowi 48,34% ogółu napływu bezrobotnych w II półroczu 2010, natomiast kobiety w tej grupie to 860 osób, co stanowi 47,35% zarejestrowanych w tej grupie.

Strukturę napływu bezrobotnych według grup dużych klasyfikacji zawodów w II półroczu 2010 roku przedstawia tabela nr 8.

Tabela Nr 8

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni ogółem % w II półroczu 2010
52	Sprzedawcy i pokrewni	9,70
75	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	9,34
31	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	8,07

72	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	7,77
51	Pracownicy usług osobistych	6,50
93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	5,87
71	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	5,73
26	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	5,10
24	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	4,53
81	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	4,20
33	Średni personel do spraw biznesu i administracji	3,70
23	Specjaliści nauczania i wychowania	3,50
21	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	3,20
83	Kierowcy i operatorzy pojazdów	2,93
32	Średni personel do spraw zdrowia	2,26
22	Specjaliści do spraw zdrowia	1,76
43	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	1,63
74	Elektrycy i elektronicy	1,56
41	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	1,53
82	Monterzy	1,36
91	Pomoce domowe i sprzątaczk	1,20
34	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	1,03
42	Pracownicy obsługi klienta	1,00
96	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	0,86
62	Leśnicy i rybacy	0,76
61	Rolnicy produkcji towarowej	0,60
73	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,60
35	Technicy informatycy	0,56
44	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,50
54	Pracownicy usług ochrony	0,46
53	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,36
94	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,36
25	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,30
12	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,26
92	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0,26
13	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,16
14	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,16
11	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektory generalni	0,13
95	Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	0,00

Z analizy powyższych danych wynika, że największy napływ bezrobotnych (7-10%) nastąpił

w grupach zawodów : „ Sprzedawcy i pokrewni”, „Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni”, „Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych” oraz „Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni”. Również w roku 2009 w tych grupach zawodów nastąpił stosunkowo największy napływ bezrobotnych.

Zestawienie struktury według wielkich grup zawodów bezrobotnych zarejestrowanych w 2010 roku i napływu bezrobotnych w II półroczu 2010 roku pokazane jest w tabeli nr 9.

Tabela Nr 9

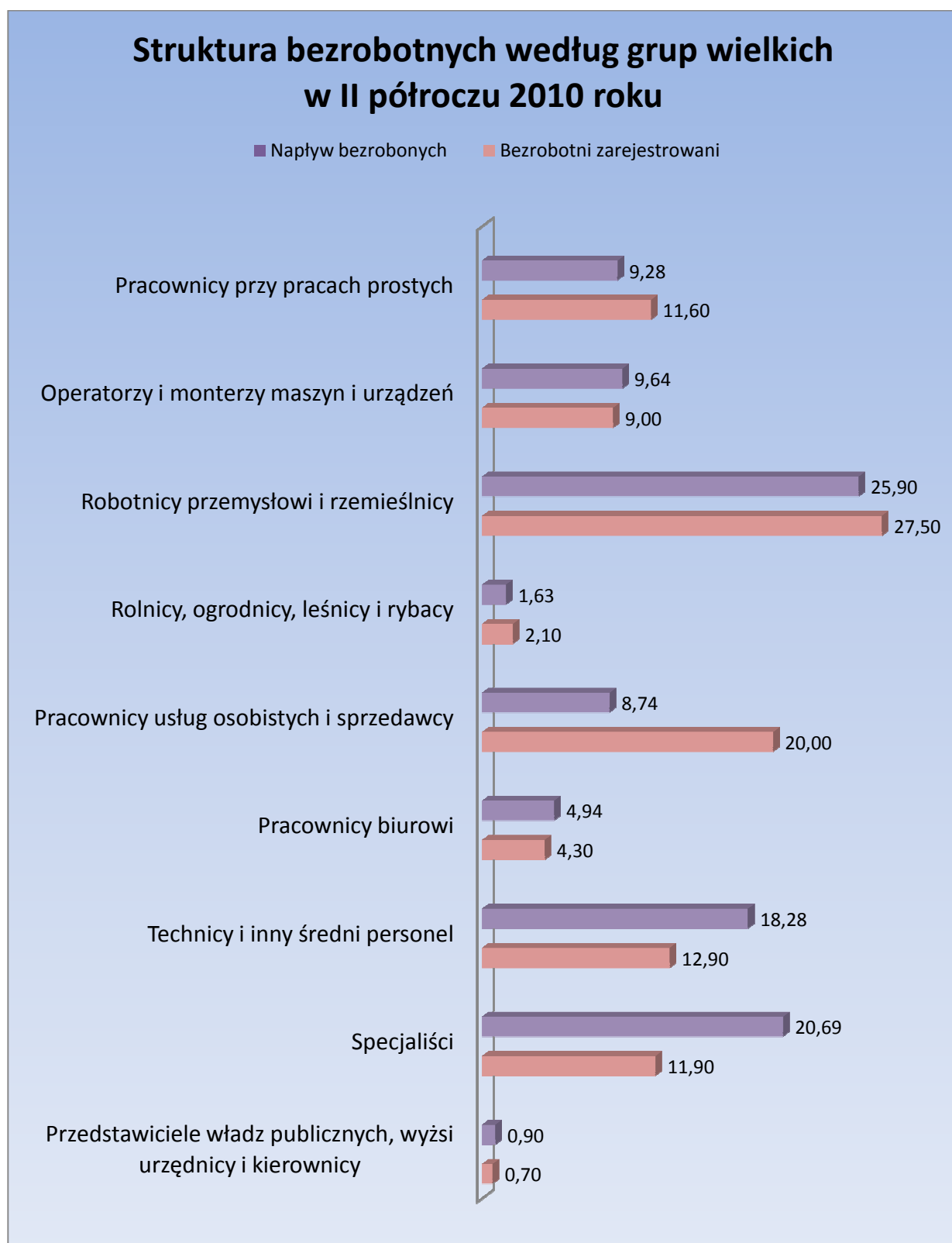
Nr grupy wielkiej	Nazwa grupy wielkiej	Bezrobotni zarejestrowani % w 2010	Napływ bezrobotnych % w II półroczu 2010
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,70	0,90
2	Specjaliści	11,90	20,69
3	Technicy i inny średni personel	12,90	18,28
4	Pracownicy biurowi	4,30	4,94
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	20,00	8,74
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	2,10	1,63
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	27,50	25,90
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	9,00	9,64
9	Pracownicy przy pracach prostych	11,60	9,28

W większości grup zawodów procent zarejestrowanych bezrobotnych i napływu bezrobotnych w II półroczu jest porównywalny. Niepokojące jest jednak to, że w grupie „*Specjaliści*” i „*Technicy i inny średni personel*” napływ bezrobotnych jest zdecydowanie wyższy od zarejestrowanych bezrobotnych w tych grupach. Tendencja ta zauważalna była także w 2009 roku.

Należy równocześnie zauważyć, że zdecydowanie niższy jest procent napływu bezrobotnych od zarejestrowanych w grupie piątej - „*Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy*”. Sytuację tę wyjaśnia duża liczba ofert pracy zgłaszana w tych zawodach, co oznacza, że występuje zapotrzebowanie na rynku pracy na te zawody.

Wykres nr 10 przedstawia strukturę zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2010 roku oraz napływu bezrobotnych w II półroczu 2010 roku według wielkich grup klasyfikacji zawodów.

Wykres Nr 10

III. ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW

III.1. Oferty pracy według zawodów

W II półroczu 2010 roku ogółem zgłoszono w Powiatowym Urzędzie Pracy 759 ofert pracy w 169 zawodach zawartych w klasyfikacji. Tabela nr 10 zawiera oferty pracy w zawodach, w których zgłoszono, co najmniej 10 ofert. Zawodów takich jest 15, w których zgłoszono 419 ofert, co stanowi 55,20% ogółu zgłoszonych ofert pracy.

Tabela Nr 10

Lp.	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w II-półroczu
1	Sprzedawca	101
2	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	46
3	Technik prac biurowych	38
4	Kierowca samochodu ciężarowego	37
5	Robotnik placowy	33
6	Robotnik budowlany	29
7	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	27
8	Robotnik drogowy	18
9	Kucharz	16
10	Cieśla	16
11	Sprzątaczką biurową	13
12	Przedstawiciel handlowy	12
13	Robotnik gospodarczy	12
14	Fryzjer	11
15	Księgowy	10

W II półroczu 2010 roku pracodawcy najwięcej ofert zgłosili w zawodach:

- Sprzedawca - 101 ofert,
- Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym - 46 ofert,
- Technik prac biurowych - 38 ofert,
- Kierowca samochodu ciężarowego – 37 ofert.

Stanowią one łącznie 29,24% wszystkich, zgłoszonych w II półroczu 2010 roku, ofert pracy.

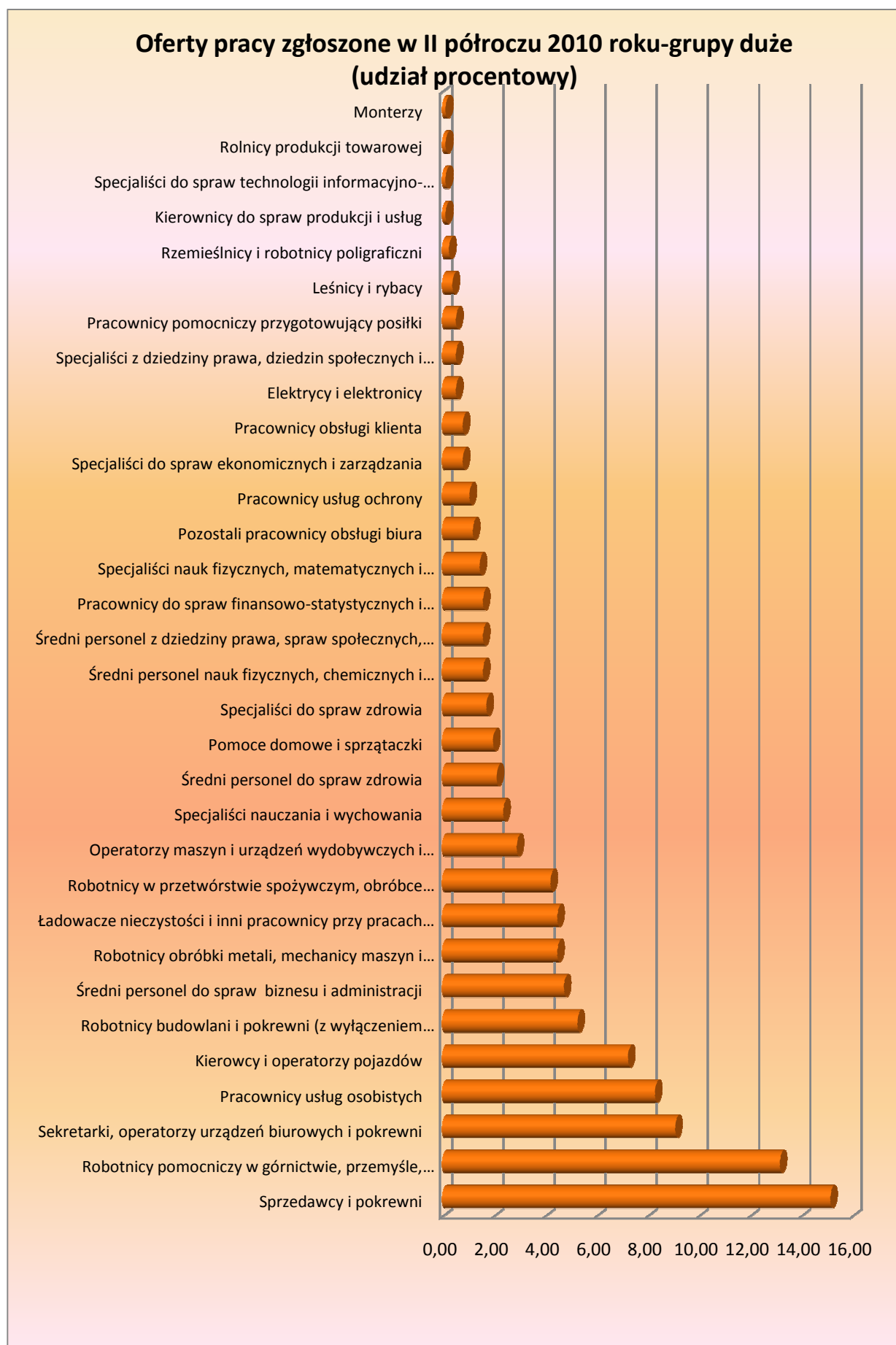
Spośród wszystkich zgłoszonych w II półroczu ofert pracy, oferty stażu stanowią 28,45% wszystkich ofert tj. 216. Należy podkreślić, że w zawodach „Technik prac biurowych” oraz „Pozostali pracownicy obsługi biurowej” zdecydowaną większość stanowiły oferty stażu dla absolwentów i osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

W II półroczu 2010 roku utrzymała się wysoka liczba ofert pracy zgłoszonych w zawodzie „Sprzedawca”, co świadczy o dużej rotacji pracowników w branży handlowej.

Tabela nr 11 przedstawia strukturę zgłoszonych ofert pracy według grup dużych klasyfikacji zawodów, natomiast graficznie przedstawia to wykres nr 11.

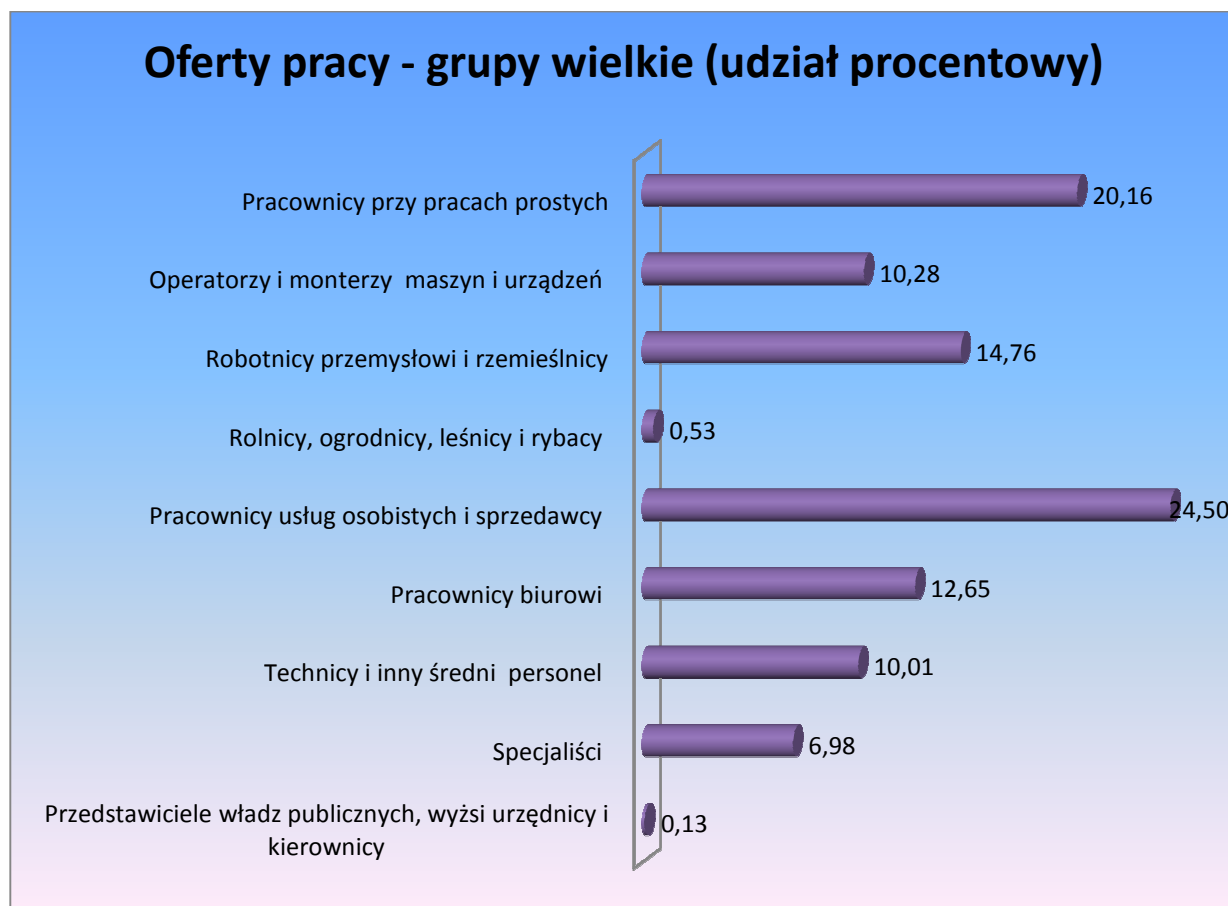
Tabela Nr 11

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu-grupy duże	% ofert pracy zgłoszonych w II-półroczu 2010
1	52	Sprzedawcy i pokrewni	15,15
2	93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	13,18
3	41	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	9,09
4	51	Pracownicy usług osobistych	8,30
5	83	Kierowcy i operatorzy pojazdów	7,25
6	71	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	5,27
7	33	Średni personel do spraw biznesu i administracji	4,74
8	72	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	4,48
9	96	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	4,48
10	75	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	4,22
11	81	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	2,90
12	23	Specjaliści nauczania i wychowania	2,37
13	32	Średni personel do spraw zdrowia	2,11
14	91	Pomoce domowe i sprzątaczk	1,98
15	22	Specjaliści do spraw zdrowia	1,71
16	31	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	1,58
17	34	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	1,58
18	43	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	1,58
19	21	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	1,45
20	44	Pozostali pracownicy obsługi biura	1,19
21	54	Pracownicy usług ochrony	1,05
22	24	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,79
23	42	Pracownicy obsługi klienta	0,79
24	74	Elektrycy i elektronicy	0,53
25	26	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,53
26	94	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,53
27	62	Leśnicy i rybacy	0,40
28	73	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,26
29	13	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,13
30	25	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,13
31	61	Rolnicy produkcji towarowej	0,13
32	82	Monterzy	0,13

Natomiast strukturę procentową ofert pracy zgłoszonych w II półroczu 2010 roku według grup wielkich przedstawia wykres nr 12.

Wykres Nr 12

Z analizy ofert pracy według grup dużych wynika, że największy procentowy udział zgłaszanych ofert (przekraczający 10%) dotyczy grup:

- „Sprzedawcy i pokrewni”
- „Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie”

Należy tutaj jednak wyraźnie zaznaczyć, iż mimo tego, że na terenie powiatu sanockiego działa wiele firm, to jedynie nieliczne zgłaszają w Powiatowym Urzędzie Pracy oferty pracy. Powiatowy Urząd Pracy w Sanoku stara się to zmienić, stąd aktywne działania mające na celu nie tylko pozyskanie nowych pracodawców, ale i podtrzymanie kontaktów wcześniej nawiązanych.

Strukturę ofert pracy zgłoszonych w II półroczu 2010 roku według poszczególne sekcji PKD pracodawców przedstawia tabela nr 12, natomiast graficznie wykres nr 13.

Tabela Nr 12

Sekcja PKD	% - oferty pracy zgłoszone w II-półroczu 2010
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	23,32
Przetwórstwo przemysłowe	18,71
Budownictwo	11,20
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	9,88
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	8,30
Edukacja	5,27
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	4,35
Transport i gospodarka magazynowa	4,08
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	3,16
Pozostała działalność usługowa	3,16
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	3,03
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2,24
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1,19
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1,05
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0,53
Informacja i komunikacja	0,40
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0,13

Po przeanalizowaniu liczby zgłoszonych ofert pracy w poszczególnych sekcjach PKD nasuwają się podobne wnioski jak przy analizie zgłoszonych ofert pracy z uwzględnieniem struktury ofert pracy wg zawodów. Sekcje, które generują największy procent zgłoszonych ofert pracy to:

- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle,
- Przetwórstwo przemysłowe,
- Budownictwo.

Łącznie w tych trzech sekcjach zgłoszono w II półroczu 2010 roku 53,23% ofert.

Duża liczba ofert w sekcjach znajdujących się na trzech pierwszych miejscach w rankingu wiąże się ściśle, bądź z dużą rotacją pracowników, jak ma to miejsce w przypadku sekcji *Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle* i *Przetwórstwo przemysłowe*, bądź z sezonowością prac, jak ma to miejsce w przypadku sekcji *Budownictwo*.

Oferty pracy według sekcji PKD

IV. ANALIZA ZAWODÓW NADWYŻKOWYCH I DEFICYTOWYCH

4.1. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Oznacza to, że w badanym okresie było więcej ofert pracy aniżeli zarejestrowanych bezrobotnych.

Zawody deficytowe to takie, gdzie wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów jest większy od 1,1.

Przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Zawody nadwyżkowe to takie, gdzie wskaźnik deficytowości (nadwyżki) zawodów jest mniejszy od 0,9.

Przez **zawód zrównoważony** należy rozumieć zawód, na który występuje na danym rynku pracy takie samo zapotrzebowanie jak liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Zawody zrównoważone to takie, gdzie wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów zawiera się w przedziale od 0,9 do 1,1.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie sanockim w ramach dużych grup zawodów przedstawia tabela nr 13.

Tabela Nr 13

Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	"35"	Technicy informatycy	0
2	"12"	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0
3	"14"	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0
4	"92"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0
5	"95"	Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	0
6	"53"	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0
7	"11"	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	0
8	"82"	Monterzy	0,0244
9	"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,0261
10	"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,0441
11	"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,0496
12	"61"	Rolnicy produkcji towarowej	0,0556
13	"74"	Elektrycy i elektronicy	0,0851
14	"25"	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,1111

15	"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,1111
16	"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,1143
17	"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,1146
18	"62"	Leśnicy i rybacy	0,1304
19	"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	0,1459
20	"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	0,1714
21	"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,1746
22	"13"	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,2
23	"42"	Pracownicy obsługi klienta	0,2
24	"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,2326
25	"32"	Średni personel do spraw zdrowia	0,2353
26	"43"	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	0,2449
27	"22"	Specjaliści do spraw zdrowia	0,2453
28	"51"	Pracownicy usług osobistych	0,3231
29	"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,3243
30	"94"	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,3636
31	"34"	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,3871
32	"52"	Sprzedawcy i pokrewni	0,3952
33	"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,4167
34	"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,5682
35	"54"	Pracownicy usług ochrony	0,5714
36	"44"	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,6
37	"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,625
38	"96"	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	1,3077
39	"41"	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	1,5

Analizując ranking zawodów nadwyżkowych i deficytowych, biorąc pod uwagę 39 dużych grup zawodów w najlepszej sytuacji na rynku pracy są:

- „Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni”, dla której to grupy zawodów wskaźnik intensywności deficytu zawodów wynosi 1,5,
- „Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych”, gdzie wskaźnik intensywności wynosi 1,30.

Oznacza to, że w II półroczu 2010 roku było więcej ofert pracy dla tej grupy zawodów niż liczba zarejestrowanych bezrobotnych.

Pozostałe grupy zawodów według kodu 2-cyfrowego są nadwyżkowe na rynku pracy. Część stanowią grupy, na które zapotrzebowanie na rynku pracy jest znikome lub wynosi zero. Należą do nich zawody z dużych grup:

- „Technicy informatycy”,

- „Kierownicy do spraw zarządzania i handlu”,
- „Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych”,
- „Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie”,
- „Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach”,
- „Pracownicy opieki osobistej i pokrewni”,
- „Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni”.

Przechodząc do analizy zawodów według 6-cyfrowych kodu zawodu należy zwrócić uwagę na zawody, których wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów jest maksymalny. Oznacza to, że w ewidencji osób bezrobotnych nie było osób posiadających zawód wskazany przez pracodawcę w danej ofercie. Maksymalny wskaźnik w II półroczu 2010 roku miało 49 zawodów. Zawody z maksymalnym wskaźnikiem deficytowości i równocześnie z liczbą ofert wynoszącą co najmniej dwie, a skierowaną do osób legitymującymi się tym zawodem przedstawia tabela nr 14.

Tabela Nr 14

Lp.	Nazwa zawodu	Liczba oferty
1	Cieśla	16
2	Brukarz	6
3	Akwizytor funduszy emerytalnych	5
4	Recepcjonista hotelowy	4
5	Operator koparki	3
6	Inżynier budowy dróg	2
7	Nauczyciel przedmiotów zawodowych technicznych	2
8	Asystentka stomatologiczna	2
9	Referent (asystent) bankowości	2
10	Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	2
11	Monter sieci komunalnych	2
12	Spawacz metodą MAG	2
13	Operator urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów	2

Zawodów takich jest 13 a te, w których ofert pracy było najwięcej to:

- Cieśla,
- Brukarz,
- Akwizytor funduszy emerytalnych.

W przypadku pozostałych 36 zawodów z maksymalnym wskaźnikiem deficytowości zgłoszono po jednej ofercie w ciągu roku. Należy tutaj zauważyć, że w przypadku zarejestrowania się co najmniej jednej osoby z takim zawodem, zawód ten będzie już zawodem w równowadze, natomiast gdy zarejestruje się więcej osób stanie się zawodem nadwyżkowym.

Z kolei tabela nr 15 przedstawia zestawienie zawodów deficytowych w II półroczu 2010 roku, czyli tych, dla których wskaźnik intensywności nadwyżki jest większy od 1,1.

Tabela Nr 15

Lp.	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów	Liczba	
			ofert pracy	zarejestrowanych bezrobotnych
1	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	4	4	1
2	Stolarz galanterii drzewnej	4	4	1
3	Operator koparko - ładowarki	4	4	1
4	Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne	3	3	1
5	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	2,7	27	10
6	Robotnik placowy	2,0625	33	16
7	Instruktor nauki jazdy	2	2	1
8	Doradca klienta	2	2	1
9	Laborant chemiczny	1,5	3	2
10	Operator sprzętu ciężkiego	1,5	3	2
11	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	1,25	5	4
12	Fotograf	1,25	5	4
13	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	1,2432	46	37
14	Technik prac biurowych	1,2258	38	31

Zawodów takich jest 14, należy tu jednak zaznaczyć, że na niektóre oferty pracy w tych zawodach mogą zgłaszać się osoby posiadające pokrewny lub inny zawód i podjąć pracę po wcześniejszym przeszkoleniu. Część ofert pracy dotyczących zawodów deficytowych wymaga od potencjalnych kandydatów do pracy, oprócz odpowiedniego wykształcenia, doświadczenia zawodowego. Takie wymagania sformułowane są przez pracodawców.

Należy mieć świadomość, że tylko część ofert trafia do urzędów pracy, a ponadto często osoby posiadające wysokie kwalifikacje, na które istnieje popyt, poszukują zatrudnienia na własną rękę.

Zawody będące w równowadze na powiatowym rynku pracy, czyli te, dla których wskaźnik intensywności nadwyżki wynosi od 0,9 do 1,1 przedstawia tabela nr 16.

Tabela Nr 16

Lp.	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów	Liczba	
			ofert pracy	zarejestrowanych bezrobotnych
1	Inżynier mechanik - technologia mechaniczna	1	2	2
2	Architekt krajobrazu	1	1	1
3	Projektant wzornictwa przemysłowego	1	1	1
4	Nauczyciel języka niemieckiego	1	1	1
5	Instruktor tańca	1	1	1
6	Asystent prawny	1	1	1
7	Technik elektryk	1	3	3
8	Pozostali pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	1	1	1
9	Instruktor rekreacji ruchowej	1	1	1
10	Sekretarka	1	4	4
11	Fakturzystka	1	1	1
12	Kosmetyczka	1	4	4
13	Pozostali robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1	2	2
14	Pozostali drukarze	1	1	1
15	Monter sieci telekomunikacyjnych	1	1	1
16	Krojczy	1	1	1
17	Operator maszyn do lakierowania i laminowania przetworów papierowych	1	1	1
18	Pomoc laboratoryjna	1	1	1
19	Kierowca samochodu ciężarowego	0,9487	37	39
20	Opiekunka dziecięca	0,9	9	10

Jak wynika z powyższej tabeli w równowadze w II półroczu 2010 roku było 20 zawodów. W większości są to zawody, w których są zarejestrowane pojedyncze osoby oraz zgłoszono pojedyncze oferty pracy. Zawody w równowadze, które dotyczyły większej liczby zarejestrowanych bezrobotnych i ofert pracy to:

- Kierowca samochodu ciężarowego,
- Opiekunka dziecięca,
- Kosmetyczka,
- Sekretarka,
- Technik elektryk.

Zawody szczególnie nadwyżkowe to te, w których wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu jest najniższy, czyli równy zero. Sytuacja taka ma miejsce wówczas, gdy są

zarejestrowane osoby bezrobotne w danym zawodzie a nie ma ofert pracy – zawodów takich jest 469. Tabela nr 17 przedstawia zawody, dla których wskaźnik intensywności nadwyżki zawodu jest najniższy, a urząd posiadał oferty pracy. Tabela ta zawiera również liczbę zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie oraz liczbę ofert pracy.

Tabela Nr 17

Lp.	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów	Liczba	
			ofert pracy	zarejestrowanych bezrobotnych
1	Technik geodeta	0,2222	2	9
2	Technik administracji	0,2222	4	18
3	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	0,2222	2	9
4	Murarz	0,2045	9	44
5	Nauczyciel nauczania początkowego	0,2	2	10
6	Technik masażysta	0,2	2	10
7	Technik ochrony środowiska	0,2	1	5
8	Piekarz	0,1842	7	38
9	Kucharz małej gastronomii	0,1786	5	28
10	Robotnik leśny	0,1765	3	17
11	Nauczyciel plastyki	0,1667	1	6
12	Asystent do spraw księgowości	0,1667	1	6
13	Formierz odlewnik	0,1667	1	6
14	Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	0,1667	1	6
15	Frezer	0,1667	1	6
16	Kierowca ciągnika rolniczego	0,1667	1	6
17	Mechanik pojazdów samochodowych	0,1556	7	45
18	Specjalista do spraw marketingu i handlu	0,1429	3	21
19	Pomocnik mleczarski	0,1429	1	7
20	Hydraulik	0,125	1	8
21	Tokarz w metalu	0,125	2	16
22	Terapeuta zajęciowy	0,1111	1	9
23	Nauczyciel języka angielskiego	0,0909	1	11
24	Stolarz	0,0833	3	36
25	Pakowacz	0,0833	1	12
26	Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	0,0714	2	28
27	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	0,0588	1	17
28	Cukiernik	0,0455	1	22
29	Krawiec	0,0294	1	34
30	Ślusarz	0,027	2	74
31	Technik mechanik	0,0099	1	101

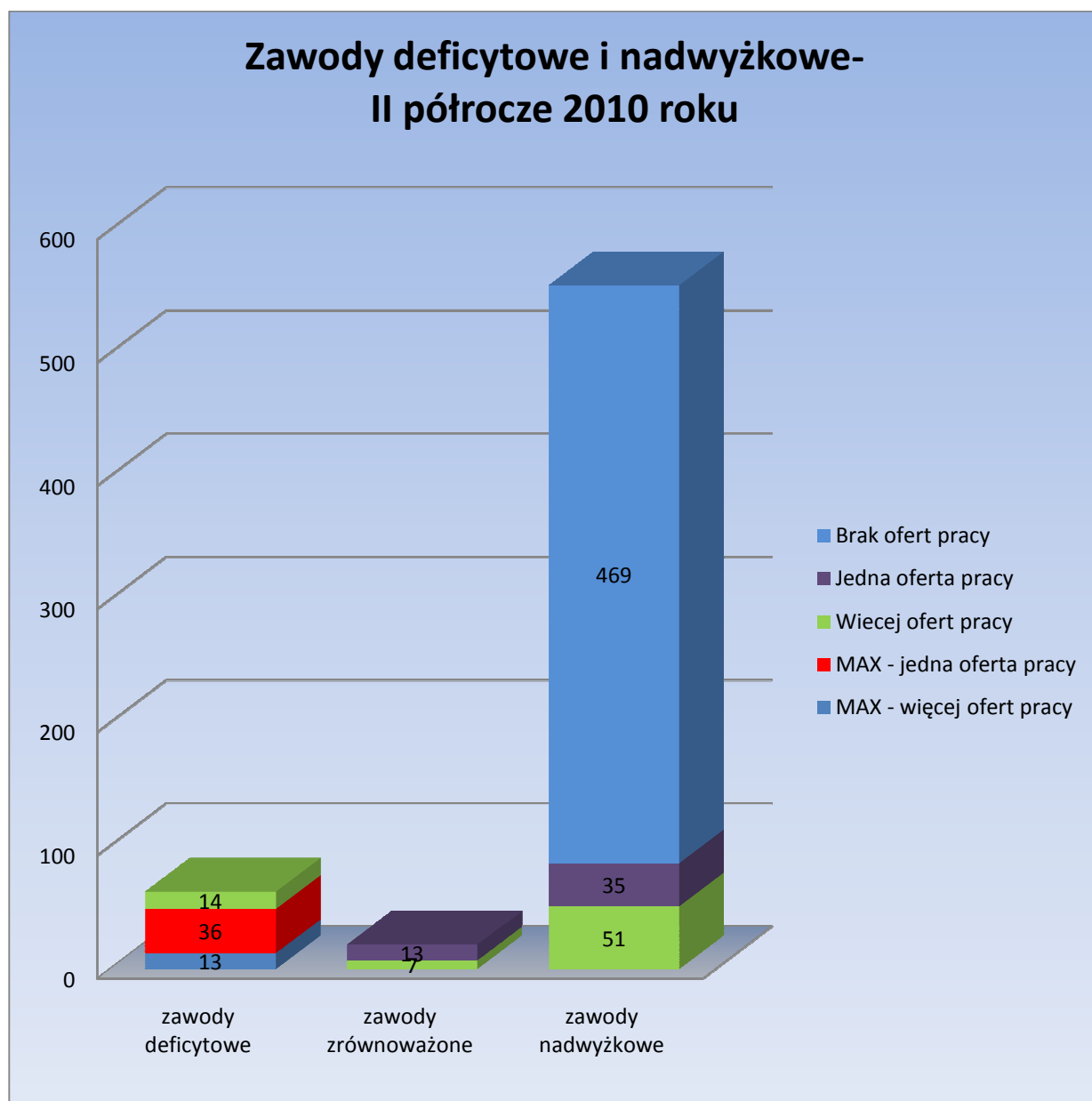
V. WNIOSKI

W oparciu o sporządzony ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych, analizę napływu bezrobotnych, ofert pracy, można wysnuć następujące wnioski i spostrzeżenia:

- W dalszym ciągu zauważalny jest trend wzrostowy stopy bezrobocia do 14,60% na koniec okresu sprawozdawczego, czyli o 0,8% w porównaniu z analogicznym okresem w 2009 roku.
- Wskaźnik procentowego udziału kobiet w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych również w dalszym ciągu utrzymuje tendencję wzrostową. Na koniec grudnia 2010 roku procentowy udział kobiet w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych wynosił 52,55% , co stanowi wzrost w stosunku do roku 2009 o 2,88%.
- Największy odsetek w strukturze zarejestrowanych bezrobotnych stanowi grupa siódma, tj. „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” (27,5%) i grupa piąta, czyli „Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy”(20%).
- Utrzymujący się od kilku lat wśród zarejestrowanych bezrobotnych stały wzrost procentowego udziału bezrobotnych legitymujących się zawodem z grupy ósmej klasyfikacji zawodów tj. *Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń* zatrzymał się, natomiast utrzymuje się wzrost grupy drugiej *Specjaliści*.
- Najliczniejszą grupę bezrobotnych - 844 osoby, stanowią osoby bez zawodu tj. 15,64% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, w tym kobiety stanowią 56,51% tej grupy bezrobotnych tj. 477 osób. Należy zauważyć, że w roku 2010 utrzymał się praktycznie na tym samym poziomie procentowy udział bezrobotnych bez zawodu w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych. Natomiast wzrósł procentowy udział kobiet bez zawodu w ogólnej liczbie bezrobotnych bez zawodu o niespełna 5%.
- Po kilku latach wzrostu udziału procentowego absolwentów w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych nastąpił nieznaczny spadek - z 8,33% w roku 2009 do 7,63% w roku 2010. Na koniec roku zarejestrowanych było 412 absolwentów, w tym 224 kobiety.
- Na koniec 2010 roku zwiększył się po kilku latach spadkowych wskaźnik procentowego udziału osób zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy do ogółu bezrobotnych do 27,84% (2009 – 22,46%).
- Największy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych pozostających bez pracy dłużej niż 12 miesięcy odnotowano w zawodach: „sprzedawca”, „ślusarz”, „sprzątaczką biurową”, „robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym.

- Nadal w trudnej sytuacji na rynku pracy pozostają sprzedawcy (dotyczy to bezrobotnych deklarujących posiadanie tego zawodu - zawód wyuczony lub wykonywany). W grupie tej 87,10 % to kobiety. Pomimo, że liczba ofert skierowana do tej grupy bezrobotnych jest duża, ale również napływ do ewidencji bezrobotnych w II półroczu 2010 roku tej grupy zawodowej był duży. Wskazuje to na częste zmiany zatrudnienia na tych stanowiskach pracy.
- Lokalny rynek pracy charakteryzuje się głęboką nierównowagą. Nadmiar pracowników występuje w większości zawodów i specjalności, którego rynek pracy nie jest w stanie wchłonąć. Wykres nr 14 przedstawia tę sytuację w II półroczu 2010 roku.

Wykres Nr 14

- W II półroczu 2010 roku duża liczba ofert pracy skierowana jest do osób posiadających niskie kwalifikacje zawodowe. Trend wzrostowy w tym zakresie zauważalny jest od dłuższego czasu.
- Miejsca pracy w znaczącym odsetku generowane są przez „handel” i „przetwórstwo przemysłowe”.
- Sekcje PKD, które w II połowie 2010 roku generują największy procent miejsc pracy to „handel”, „przetwórstwo przemysłowe” i „budownictwo”.
- Analiza ofert w II półroczu 2010 roku wg struktury stanowisk pracy wykazuje stosunkowo dużą liczbę ofert na stanowisko: „technik prac biurowych”. Zauważyć należy jednak, że w znacznej liczbie oferty te dotyczyły odbywania stażu, z których jedynie część kończy się zatrudnieniem po zakończeniu jego odbywania. Pozostałe zaś osoby nadal pozostaną w ewidencji bezrobotnych.
- Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o statystykę rynku pracy nie jest w stanie określić rzeczywistej skali zjawiska. Wynika to z faktu, że nie wszystkie wolne miejsca pracy są zgłaszane przez pracodawców do Urzędu Pracy.

VI. ANEKS STATYSTYCZNY

Załącznik nr 1. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie sanockim w II – półroczu 2010 roku według grup dużych.

Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1	"95"	Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	1
2	"96"	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	0,5618
3	"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,5556
4	"62"	Leśnicy i rybacy	0,4727
5	"92"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0,4545
6	"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,4217
7	"52"	Sprzedawcy i pokrewni	0,4213
8	"94"	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,4
9	"41"	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	0,3947
10	"14"	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,375
11	"61"	Rolnicy produkcji towarowej	0,375
12	"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	0,3743
13	"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,3735
14	"82"	Monterzy	0,371
15	"53"	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,3667
16	"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,363
17	"13"	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,3333
18	"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,3226
19	"74"	Elektrycy i elektronicy	0,3117
20	"44"	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,3077
21	"42"	Pracownicy obsługi klienta	0,3056
22	"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,3
23	"51"	Pracownicy usług osobistych	0,2981
24	"34"	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,2973
25	"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,2966
26	"43"	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	0,2931
27	"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,2599
28	"12"	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,25
29	"35"	Technicy informatycy	0,2381
30	"54"	Pracownicy usług ochrony	0,2174
31	"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,1825
32	"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,1699
33	"32"	Średni personel do spraw zdrowia	0,1667
34	"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,1354
35	"22"	Specjaliści do spraw zdrowia	0,12
36	"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,1156
37	"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	0,1099
38	"25"	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0
39	"11"	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	0

Załącznik nr 2. Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy
w powiecie sanockim w II-półroczu 2010 roku.

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w II-półroczu 2010	Bezrobotni - stan w końcu II-półrocza 2010	Oferty pracy zgłoszone w II-półroczu 2010	Oferty pracy stan w końcu II-półrocza 2010
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	77	133	9	0
Górnictwo i wydobywanie	3	8	0	0
Przetwórstwo przemysłowe	662	1151	142	10
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2	6	1	0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	4	5	0	0
Budownictwo	216	354	85	0
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	538	871	177	4
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	105	169	23	1
Transport i gospodarka magazynowa	82	133	31	0
Informacja i komunikacja	8	16	3	0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	23	35	17	0
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	6	19	4	0
Działalność profesjonalna, naukowa i tech- niczna	60	77	63	2
Działalność w zakresie usług administro- wania i działalność wspierająca	103	137	24	2
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	175	254	75	0
Edukacja	62	83	40	0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	52	94	33	0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	38	63	8	0
Pozostała działalność usługowa	73	145	24	0
Gospodarstwa domowe zatrudniające pra- cowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	1	5	0	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	1	0	0
Działalność nie zidentyfikowana	286	336	0	0
Ogółem	2576	4095	759	19

Załącznik nr 3. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w II-półroczu 2010 roku.

Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	"35"	Technicy informatycy	0
2	"12"	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0
3	"14"	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0
4	"92"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0
5	"95"	Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	0
6	"53"	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0
7	"11"	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	0
8	"82"	Monterzy	0,0244
9	"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,0261
10	"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,0441
11	"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,0496
12	"61"	Rolnicy produkcji towarowej	0,0556
13	"74"	Elektrycy i elektronicy	0,0851
14	"25"	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,1111
15	"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,1111
16	"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,1143
17	"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,1146
18	"62"	Leśnicy i rybacy	0,1304
19	"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	0,1459
20	"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	0,1714
21	"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,1746
22	"13"	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,2
23	"42"	Pracownicy obsługi klienta	0,2
24	"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,2326
25	"32"	Średni personel do spraw zdrowia	0,2353
26	"43"	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	0,2449
27	"22"	Specjaliści do spraw zdrowia	0,2453
28	"51"	Pracownicy usług osobistych	0,3231
29	"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,3243
30	"94"	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,3636
31	"34"	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,3871
32	"52"	Sprzedawcy i pokrewni	0,3952
33	"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,4167
34	"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,5682
35	"54"	Pracownicy usług ochrony	0,5714

36	"44"	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,6
37	"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,625
38	"96"	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	1,3077
39	"41"	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	1,5